

Pieni opettavainen tarina

Marraskuu 2005: istun jääkylmässä toimistohuoneessa pienen paikallisen pankin pääkonttorissa, joka on nähnyt parhaat päivänsä Marsalkka Titon kultaisina aikoina. Olen viettänyt kohta kaksi viikkoa FYR Makedoniassa saadakseni vastauksen seuraaviin kysymyksiin: 1) miten fuusoida kaksi konkurssikypsää pankkia ja uudelleen järjestellä syntyvän pankin tase ja business-toiminnot niin, että pankki luo tulevaisuudessa lisä-arvoa sekä osakkeenomistajilleen että asiakkailleen, ja 2) kannattaako EBRD:n (eli Euroopan Jälleenrakennus ja Kehityspankin, työnantajani) investoida tähän syntyvään yritykseen ja jos kannattaa, niin millä hinnalla.

Heinäkuu 2003: lämpötila Tashkentissa on +40 C°:n tienoilla, vaikka kello on vasta 9.00 aamulla. Istumme erään valtio-omistaisen pankin kokoushuoneessa valtavan neuvottelupöydän ympärillä Presidentti Karimovin valvovan silmän alla (Presidentin potretti on ehdoton somiste jokaisessa julkisessa tilassa Tashkentista Samarkandiin). Minä ja kollegani yritämme keskustella pankkitoiminnasta, mutta vastapuoli ei selvästi ole ha-

lukas (tai kykenevä) puhumaan kyseisestä aiheesta. Päädyimme kumpikin osapuoli pitämään noin puolentunnin mittaisen yhteistyö- ja avunatohtorin puheen breshneviläiseen tyyliin. Transitio tuntuu pysähtyneen kalkkiviivoille.

Huhtikuu 2002: istun yöjunassa matkalla Bakusta Tbilisiin. Kirjoitan raporttia edellisen päivän tapaamisista ja suunnittelen seuraavaa työpäivää. Kaukasuksen matkan tarkoituksena on tavata EBRD:n asiakaspankkeja ja keskustella sekä meneillään olevista yhteistyöhankkeista että mahdollisista uusista projekteista. Erityisenä kiinnostuksen kohteenani ovat rahoitusprojektit, jotka helpottaisivat pienten ja keskisuurten yritysten lainansaantia, ja/tai edistäisivät vientiä.

Yllä muutamia esimerkkejä siitä, mihin urapolkuni on minut tähän mennessä johtanut. Mutta kysymys kuuluu, miten valtio-oppia pää-aineenaan lukeneesta VTМ:sta tuli unelmaduuninsa löytänyt kehityspankkiiri?

Lokakuu 1992: rautaesirippu on romahtanut ja siinä samalla Suomen talous. Eletään laman ankeita aikoja, mutta minulla on aihetta juhlaan. Olen

juuri astunut Valtsikan ovesta akateemiseen vapauteen.

Myöhemmin kuitenkin selviää, että vapaudella on hintansa. Kysymykseen, mikä minusta tulee isona ei ole helppo vastata. Monialainen koulutus, joka kehittää kriittistä ajattelua ja ongelmanratkaisukykyä, on vahvuus, mutta sitä on usein vaikea myydä uran alkutaipaleella. Vahva akateeminen pohja on eduksi, mutta erityisosaajille tuntuu olevan enemmän kysyntää kuin monitaitureille. Omalla kohdallani ainakin osittainen ratkaisu tähän dilemmaan oli sen ”oman jutun” löytäminen. Innostuin opiskeluaikana Itä-Euroopasta, sen taloudellisesta ja poliittisesta kehityksestä sosialismin jälkimainingeissa. Gradu syntyi Itämeren alueen yhteistyöstä ja alueellistumiskehityksestä. Valmistumisen jälkeen matkasin Pietarin kautta Wieniin jatkamaan opintojani ja suoritin post graduate masters -ohjelman, jonka kantavana teemana oli itäisen Euroopan muutos.

Kun syksyllä 1998 etsin ensimmäistä ”oikeaa” työpaikkaani, Nordea haki samanaikaisesti työntekijää, joka ymmärtäisi Itä-Eurooppaa ja

Työtehtävät ovat vieneet kirjoittajan muun muassa Nicolai Chauseskun rakennuttamaan ”kansan palatsiin”, joka on Pentagonin jäkeen maailman suurin rakennus.

tietäisi jotain taloudellisesta ja poliittisesta transitiosta. Intressit kohtasivat ja minut palkattiin maa- ja pankkiriskianalyttikoksi vastuualueenani entiset sosialistimaat ja myöhemmin myös Turkki ja Lähi-Itä. Pankkitoiminnasta ja pankkiriskianalyysistä tiesin vuonna 1998 hyvin vähän, mutta vahva akateeminen pohjakoulutus ”with the East European twist” saivat Nordean vakuuttamaan, että minä olin se oikea tyyppi kyseiseen hommaan. Vuosien varrella työ on opettanut tekijänsä. Pankkien tuloslaskelmat ja taseet ovat tulleet tutuiksi samoin kuin financial modelling and riskianalyysi. Lainasopimusten ehtojen neuvottelu on

nyt arkipäivää ja jos joku haluaa tietää enemmän Albanian pankkisektorin tilasta ja mahdollisista investointikohteista, niin don't hesitate to contact me.

Just to recap: tämän tarinan opetus on, että Valtsikan tarjoama monitieteellinen ja vahva teoreettinen pohjakoulutus luovat loistavan ponnistusalueen mitä moninaisimpiin työtehtäviin. Vastuu omasta tulevaisuudesta työelämässä ja urasuunnittelusta on kuitenkin valtsikkalaisilla usein suurempi kuin niillä, jotka opiskelevat lääkäreiksi, kirjapitäjiksi jne... Sen ”oman jutun” löytämi-

nen ja kehittäminen voivat auttaa löytämään mielekkään ja haastavan (työ)elämän yliopiston jälkeen. Lopuksi kuitenkin varoituksen sana. Stalinistinen suunnitelmallisuus ei ole hyväksi, sillä todellisuus on aina tarua ihmeellisempää. Joustavuus ja avoimuus uusille ja yllättäville haasteille on säilytettävä! Always try to think outside the box.

Elina Kamenitzer (os. Roine) on valmistunut valtio-opin laitoksesta vuonna 1997 pääaineenaan kansainvälinen politiikka.

OPINNOISTA

...ja kuka onkaan Majordomo?

”Täytyy jo tietää jotakin voidakseen salata, ettei mitään tiedä”

Jos ei ole vielä saanut tarpeekseen opiskelusta, kannattaa muistaa ilmoittautua 16.8 järjestettävään laitoksen kesätenttiin. Itsestäänselvytyksien toistamisen ilosta mainittakoon myös, että ilmoittautuminen tarkoittaa, että on oikeasti menossa tenttiin. Ja jos on jo aloittanut lukemisen, kannattaa tenttiin tosiaan ilmoittautua, ettei käy kuten eräälle opintovastaavalle, joka unohti täysin moisen pikkuseikan. Viimeinen ilmoittautumispäivä on siis 14.6.

Valtio-opissa järjestetään tänä vuonna poikkeuksellisesti vain yksi kesätentti, mutta useiden kurssien suorittamiseen on tarjottu myös esseevaihtoehto. Esseen aiheesta on sovittava kurssin vastuuolettajan kanssa toukokuun loppuun mennessä.

”Jos teet joka päivä vähän enemmän kuin sinulta odotetaan, kohta sinulta odotetaan enemmän”

Niille, jotka kaipaavat vastapainoa tentteihin pönttämiseksi ja harvinaisen hyödyllistä kokemusta luottamustehtävien hoitamisesta, järjestetään ensi syksynä hallintovaalit, joissa vali-

taan opiskelijaedustajat yliopiston hallitukseen eli konsistoriin, laitoksen johtoryhmään ja tiedekuntaneuvostoon. Opiskelijaedustajana toimimisen edellytyksinä ovat oma kiinnostus opintoasioiden seuraamiseen, koulutuspolitiikan saloihin, opiskelijoiden päämäärätietoiseen edunvalvontaan ja yleiseen yhteisten asioiden hoitamiseen. Luonnollisesti tarvitaan myös aimo annos tarmoa, pitkäjännitteisyyttä ja tarkkaavaisuutta ja ehdottomasti tärkeimpänä motivaatiota. Pesti on kolmivuotinen ja tarjoaa hoitajalleen aivan uuden näkökulman yliopiston, tiedekunnan ja laitoksen toimintaan. Jos yhtään kiinnostaa, kannattaa alkaa harkitsemaan ehdolle asettumista jo nyt.

”Yliopisto on tiedon lähde ja opiskelijat ovat siellä juodakseen”

Valtio-opin opiskelijoiden tuutor-toiminta on perinteisesti ollut aktiivista ja tarjonnut monenlaisia mahdollisuuksia tutustua muihin opiskelijoihin. ”Oon täällä siksi, että kuulin et jos ei ekana syksynä tutustu keneenkään, niin sit on koko loppu opiskeluajan ihan yksin, kun kaikki porukat on jo muotoutunut”

tokaisi eräs ystäväni fuksisyksyn risteilyllä. Ei nyt ihan niinkään, joukkoon pääsee aina, mutta fuksisyksynä kannattaa kulkea silmät edes puoliksi avoinna ja jos ei nyt elämän jatkuva ystävyysuhde, niin ainakin oma hyöty mielessään. Edes jonkinlainen kommunikointi kanssaopiskelijoiden kanssa nimittäin helpottaa opiskelua suunnattomasti. Keneltä lainata luentomuistiinpanoja, tai kysyä, että miten tämä nyt menikään ja kuka oikein on majordomo. Etenkin uusia opiskelijoiden akateemisen uran alkua pehmentää suunnattomasti, kun voi jonkun vastaavassa asemassa olevan kanssa miettiä mieltä askarruttavia kysymyksiä. Yhteistyössä on voimaa!

Oikein hauskaa kesää kaikille ja tervetuloa uudet fuksit!

Maija Heikkilä

Kirjoittaja toimii Valtio-opin opiskelijat ry:n opintovastaavana vuonna 2006.